

Zákon o antidopingových právach športovcov

ÚČEL

Zabezpečiť, aby práva športovcov boli v rámci antidopingu jasne uvedené, prístupné a všeobecne uplatniteľné.

PREAMBULA

Jedným z cieľov Svetového antidopingového kódexu (Kódex) a Svetového antidopingového programu je chrániť základné právo športovcov, zúčastňovať sa športu bez dopingu, a tým podporovať a chrániť zdravie, spravodlivosť a rovnaké príležitosti pre športovcov na celom svete.

Uistiť sa, že športovci majú práva a že sú si vedomí svojich práv, a že tieto práva môžu využívať v boji za čistý šport. Práva športovcov sú zahrnuté v Kódexe a Medzinárodných štandardoch.

Tento dokument bol vypracovaný po rozsiahlych konzultáciách so športovcami z celého sveta a sú v ňom uvedené najdôležitejšie práva. Nevyjadruje všetky práva športovcov. Tento zákon však nie je právnym dokumentom, zákonné práva športovcov v súvislosti s antidopingom sú iba tie práva, ktoré sú stanovené v Kódexe a Medzinárodných normách bez ohľadu na to, ako sú opísané v tomto zákone. V prípade protichodných výkladov majú vo všetkých prípadoch prednosť ustanovenia Kódexu a Medzinárodnej normy.

Tento zákon bol schválený Výkonným výborom WADA podľa odporúčania komisie športovcov WADA. Zmeny v tomto zákone sa môžu uskutočniť prostredníctvom Výkonného výboru WADA podľa odporúčania komisie športovcov WADA.

Tento zákon sa skladá z dvoch častí. Prvá časť uvádza práva, ktoré sa nachádzajú v Kódexe a medzinárodných normách. Druhá časť uvádza práva odporúčané športovcami. Tieto nie sú uvedené v Medzinárodných štandardoch ani v Kódexe, ale sú to práva, ktoré športovci odporúčajú, aby antidopingové organizácie prijali do svojich osvedčených postupov.

ČASŤ 1 – Práva

Práva uvedené v prvej časti tohto zákona sú práva, ktoré sa zachovávajú prostredníctvom Kódexu a medzinárodných štandardov.

1.0 Rovnocennosť príležitosti

- Športovci majú právo na rovnakú príležitosť pri nasledovaní svojich najvyšších cieľov v tréningu a súťažení, bez účasti iných dopujúcich športovcov alebo podporného personálu športovcov. Bez účasti iných osôb alebo Antidopingovej organizácie, ktorá inak porušuje antidopingové pravidlá a požiadavky (Kódex, Medzinárodné normy).

2.0 Spravodlivé testovacie programy

- Športovci majú právo na spravodlivé programy testovania implementované tak, aby sa zabezpečilo, že všetci športovci vo všetkých krajinách na svete sa testujú v súlade s Kódexom a medzinárodnými normami (Kódex, Medzinárodný štandard pre testovanie a vyšetrovanie, Medzinárodný štandard pre súlad s Kódexom).

3.0 Lekárske ošetrovanie a právo na ochranu zdravia

- Športovci majú právo nebyť vystavení akémukoľvek tlaku, ktorý by ohrozoval ich zdravie, či už fyzické alebo emocionálne, prostredníctvom dopingu.
- Športovci majú právo na udelenie Terapeutickej výnimky (tá im v prípade zdravotných ťažkostí povoľuje užívať zakázanú látku alebo zakázanú metódu) v súlade s Kódexom a Medzinárodným štandardom pre terapeutické výnimky (Článok 4.4 kódexu).

4.0 Právo na spravodlivosť

- Športovci majú právo na spravodlivosť, vrátane práva byť vypočutý. Právo na spravodlivé súdne konanie v primeranej lehote, s nestrannou a funkčne nezávislou porotou, s včasným a vhodným odôvodneným rozhodnutím.
- Športovci majú právo na spravodlivý, nestranný, operačne a inštitucionálne nezávislý tribunál, právo byť zastúpení právnym zástupcom na vlastné náklady a včasné, písomné a odôvodnené rozhodnutie (Články 8 a 13 Kódexu, medzinárodná norma pre správu výsledkov).

5.0 Právo na zodpovednosť

- Športovci majú právo, aby akákoľvek antidopingová organizácia, ktorá má nad nimi jurisdikciu, bola zodpovedná za konanie príslušných systémov dodržiavania predpisov a športovec by mal mať možnosť nahlásiť akýkoľvek problém s dodržiavaním predpisov, o ktorom sa domnieva, že existuje vo vzťahu k príslušnému personálu alebo antidopingovej organizácii (Kódex, Medzinárodný štandard pre súlad s kódexom pre signatárov).

6.0 Právo informátora na ochranu osobných údajov

- Športovci si vyhradzujú právo na anonymitu pri hlásení akéhokoľvek potenciálneho dopingového chovania športovcov, sprievodných osôb športovcov a iných osôb alebo akéhokoľvek nesúladu zo strany antidopingových organizácií.
- Športovci majú právo oznamovať možné porušenia antidopingových pravidiel alebo iné nesúlady cez informačný systém a nesmú byť vystavení hrozbám ani zastrašovaniu, ktoré by ich odrádzali od ohlasovania v dobrej viere, pričom za poskytnutie takýchto dôkazových informácií nesmú byť udelené sankcie (Článok 2.11 Kódexu).

7.0 Právo na vzdelanie

- Športovci majú právo na získanie antidopingového vzdelávania a informácií od antidopingových organizácií (Článok 18 kódexu, Medzinárodná norma pre vzdelávanie).

8.0 Právo na ochranu údajov

- Športovci majú právo na spravodlivé, zákonné a bezpečné spracovanie osobných údajov antidopingovou organizáciou, ktorá ich zhromažďuje, používa a zdieľa, vrátane práva byť informovaní o ich spracovaní, sprístupnení kópie a vymazania na požiadanie, ak už neslúži antidopingovej organizácii (Články 5.5 a 14.6 Kódexu a Medzinárodný štandard pre ochranu súkromia a osobných údajov).

9.0 Právo na kompenzáciu

- Športovec má právo na náhradu škody od iného športovca alebo inej osoby, ktorých konanie spôsobilo, že športovcovi bola spôsobená ujma porušením antidopingových pravidiel. Odškodnenie musí byť v súlade so zákonmi alebo predpismi v ich krajine mimo Kódexu (Komentár k článku 10.10 Kódexu).
- Akákoľvek finančná čiastka, ktorú dostala antidopingová organizácia od sankcionovaného športovca, sa musí antidopingovou organizáciou prerozdeliť športovcom, ktorí by na ňu mali nárok (Článok 10.11 Kódexu).

10.0 Práva chránených osôb

- Športovci definovaní ako chránené osoby podľa Kódexu majú vyššiu ochranu z dôvodu veku alebo nedostatočnej spôsobilosti na právne úkony, a to aj pri posudzovaní ich zavinenia, a povinné zverejňovanie informácií sa nevyžaduje (Článok 14.3.7 kódexu).

11.0 Práva počas procesu odberu vzoriek

- Športovec má v prípade odberu vzorky: právo vidieť akreditáciu dopingového komisára, právo požiadať o ďalšie informácie o procese odberu, právo byť informovaný o antidopingovej organizácii, ktorá vykonáva testovanie, podľa ktorého bola dopingová kontrola nariadená, právo byť informovaný o type odberu vzorky a všetkých podmienkach, ktoré je potrebné dodržať pred odberom vzorky, právo na hydratáciu (pokiaľ neposkytol vzorku, ktorá nespĺňa požiadavku vhodnej špecifickej hustoty na analýzu), právo byť sprevádzaný zástupcom, právo sa oneskoriť s príchodom na stanicu dopingovej kontroly z platných dôvodov, právo byť informovaný o svojich právach a povinnostiach, právo zaznamenať akékoľvek námietky týkajúce sa procesu a právo na získanie kópie záznamov na formulári dopingovej kontroly (Medzinárodný štandard pre testovanie a vyšetrowanie).

12.0 Právo na analýzu B vzorky

- Športovec má pri nepriaznivom analytickom náleze svojej A vzorky právo požiadať o analýzu svojej B vzorky, ako je uvedené v Kódexe a medzinárodných štandardoch (Články 2.1.2, 6.7 a 7.2 Kódexu, Medzinárodný štandard pre správu výsledkov, Medzinárodný štandard pre laboratóriá).
- Ak analýza vzorky B nepotvrdí nález vzorky A, športovec, ktorý mal dočasne pozastavenú činnosť sa môže zúčastňovať na nasledujúcich súťažiach počas podujatia. Ak to okolnosti dovoľia a v závislosti od príslušných pravidiel Medzinárodnej federácie v tímovom športe, ak je tím stále v súťaži, športovec sa môže zúčastniť nasledujúcich súťaží (Článok 7.2 a 7.4.5 kódexu a Medzinárodný štandard pre správu výsledkov).

13.0 Iné nedotknuté práva a slobody

- Existujúce práva alebo slobody sa nebudú považovať za zrušené alebo obmedzené len z dôvodu, že tieto práva alebo slobody nie sú obsiahnuté v tomto zákone alebo sú zahrnuté iba čiastočne.

14.0 Uplatnenie a postavenie

- Nič v tomto zákone nemení nijakým spôsobom uplatnenie Kódexu, medzinárodných štandardov alebo postavenie športovcov.

ČASŤ 2 - Odporúčané práva pre športovcov

Odporúčané práva pre športovcov v časti 2 neexistujú všeobecne v rámci antidopingu a nejde o práva podľa Medzinárodných štandardov alebo Kódexu. Napriek tomu je však správne, že športovci odporúčajú antidopingovým organizáciám, aby v rámci svojich vlastných organizačných štruktúr prijali a implementovali ďalšie posilnenie boja proti dopingu, integritu systému a práva športovcov v tomto systéme.

15.0 Právo na antidopingový systém bez korupcie

- Športovci by mali mať právo zúčastňovať sa tréningov a súťaží bez dopingovej korupcie alebo iných foriem dopingovej manipulácie, ktoré by mohli ovplyvniť výsledok súťaže alebo tréningu.

16.0 Právo podieľať sa na riadení a rozhodovaní

- Športovci by mali mať možnosť vyjadriť sa pri vytváraní a úprave antidopingových pravidiel, ktoré musia dodržiavať. Toto je spravodlivé a správne, aby aj športovci mali svoj hlas a právo podieľať sa na riadení ktorejkoľvek antidopingovej organizácie, pod ktorú spadajú.

17.0 Právo na právnu pomoc

- Každý športovec by mal mať právo na právnu pomoc pri rozhodovaniach a následných odvolaniach v dopingových prípadoch.